

Innst. 387 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Dokument 8:54 S (2015–2016)

Innstilling fra finanskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trygve Slagsvold Vedum, Anne Tingelstad Wøien, Kjersti Toppe og Geir Pollestad om momskompensasjon for internatskoler

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet ble følgende forslag fremmet 17. februar 2016:

«Stortinget ber regjeringen påse at også internatdriften ved internatskoler skal være omfattet av kompensasjonsordningen for merverdiavgift.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse og begrunnelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tore Hagebakken, Irene Johansen, Tor Arne Bell Ljunggren, Torstein Tvedt Solberg, Vegard Grøslie Wennesland og Truls Wickholm, fra Høyre, Solveig Sundbø Abrahamsen, Svein Flåtten, Sigurd Hille, Heidi Nordby Lunde og Siri A. Meling, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen og Kenneth Svend-

sen, fra Kristelig Folkeparti, lederen Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, fra Venstre Terje Breivik, og fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, viser til at finansministeren har uttalt seg om forslaget i brev av 19. april 2016 til finanskomiteen. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen viser til at frittstående skoler med internat og skoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående skole er økonomisk rammet av gjeldende praksis knyttet til regelverket for merverdiavgiftskompensasjon. Komiteen viser til Innst. 400 S (2015–2016) om revidert nasjonalbudsjett for 2016, der det fremgår at disse skolene skal få full økonomisk kompensasjon for den tapte merverdiavgiftskompensasjonen og at det skal etableres et nytt regelverk med virkning fra 1. januar 2017.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:54 S (2015–2016) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trygve Slagsvold Vedum, Anne Tingelstad Wøien, Kjersti Toppe og Geir Pollestad om momskompensasjon for internatskoler – vedlegges protokollen.

Oslo, i finanskomiteen, den 6. juni 2016

Hans Olav Syversen

ordfører og leder

Vedlegg**Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til Stortingets finanskomité,
datert 19. april 2016****Dokument 8:54 S (2015-2016) Representantforslag om momskompensasjon for internatskoler**

Jeg viser til forslag fra representantene Trygve Slagsvold Vedum, Anne Tingelstad Wøien, Kjersti Toppe og Geir Pollestad om merverdiavgiftskompensasjon for internatskoler, der det bes om at regjeringen påser at også internatdriften ved internatskoler skal være omfattet av kompensasjonsordningen for merverdiavgift.

Representantene viser til at kompensasjonsordningen for merverdiavgift gir rett til kompensasjon for private som utfører enkelte lovpålagte tjenester, blant annet undervisningstjenester. Det hevdes at privatskoler, herunder internatskoler, har vært omfattet av ordningen. Det vises til at Skattedirektoratet i november 2015 ga skattekontorene melding om at skolene ikke kan få kompensasjon for internatdriften. Dette ble begrunnet med at etter Skatteetatens vurdering er internatdrift ikke en lovpålagt tjeneste. I kjølvannet av dette har Skatteetaten, overfor en privatskole på Vestlandet, varslet krav om tilbakebetaling av merverdiavgiftskompensasjon på internatdriften. Mange internatskoler risikerer nå å måtte tilbakebetale tosifrede beløp. Representantene mener at det er urimelig å skille internatdriften fra undervisningsvirksomheten ved internatskolene. Det vises til at aktiviteten knyttet til internatdriften er en sentral del av virksomheten. Dersom internatdelen må legges ned, vil det bli en helt annen skole.

Jeg vil innledningsvis vise til mitt svar 8. januar 2016 på spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentanten Hans Olav Syversen hvor problemstillingen også knyttet seg til merverdiavgiftskompensasjon for internatdelen på private skoler. Som vist til i dette svaret kan jeg ikke gå inn i konkrete enkeltsaker som er til behandling i Skatteetaten. Etter loven er det Skatteetaten som behandler saker om eventuell tilbakebetaling av merverdiavgiftskompensasjon. Skattekontorenes vedtak vil kunne påklages til Skattedirektoratet eller bringes inn for domstolene.

Formålet med den generelle kompensasjonsordningen for kommunesektoren er å unngå at merverdiavgiften påvirker kommunenes valg mellom å produsere avgiftspliktige tjenester selv (uten avgift) eller kjøpe tjenestene fra private aktører (med avgift). Ordningen er finansiert av kommunene ved at de statlige overføringene ble redusert tilsvarende omfanget av ordningen da den ble innført. Ordningen er dermed ingen støtteordning. For å motvirke nye kon-

kurranssevidringer som den generelle kompensasjonsordningen kan gi opphav til, er enkelte private aktører omfattet av ordningen. Etter kompensasjonsloven gjelder dette private virksomheter som tilbyr lovpålagte tjenester på helse-, sosial- og undervisningsområdet. I følge kompensasjonslovens forarbeider menes med dette uttalt som den enkelte har et rettskrav på å motta.

Som det fremgår av mitt svar til representanten Syversen har jeg fått opplyst av Skattedirektoratet at det er den konkrete anvendelsen av regelverket om private virksomheters rett til kompensasjon som er det sentrale temaet i sakene som er til behandling i Skatteetaten. Skattedirektoratet har opplyst at det i fellesskriv 25. november 2015 er lagt til grunn at elever på privatskoler ikke har rettskrav på internatdelen, og at denne delen av virksomhetens drift derfor ikke anses kompensasjonsberettiget. I representantforslaget er det lagt til grunn at Skattedirektoratets fellesskriv innebærer en endret praksis. Som vist til ovenfor følger det imidlertid av kompensasjonslovens forarbeider at det foreligger et rettskrav for at en privat virksomhet skal være omfattet av kompensasjonsordningen. I brev til Kristne Friskolers Forbund (KFF) 1. mars 2016 har Finansdepartementet på generelt grunnlag sluttet seg til Skattedirektoratets fortolkning av regelverket på dette punktet. For øvrig er det Skatteetaten som behandler enkeltsaker, og departementet kan ikke uttale seg om konkrete saker. Det er derfor opp til Skatteetaten å ta stilling til om enkelte private virksomheter oppfyller vilkårene i kompensasjonsregelverket.

Etter mitt syn vil det ikke være hensiktsmessig å utvide kompensasjonsordningen slik at den også omfatter private virksomheter som utfører oppgaver som er lovpålagt for kommunen, men hvor det ikke foreligger et rettskrav for den enkelte mottakeren av tjenesten. Dette skyldes flere forhold som også er behandlet i forarbeidene til kompensasjonsloven, jf. Ot.prp. nr. 1 (2003-2004) Skatte- og avgiftsopplegget 2004 – lovendringer kap. 20. Utenfor kjerneområdet for kommunal tjenesteyting finnes det mange områder hvor det likevel er kommunal aktivitet. Dersom kompensasjonsordningen skulle omfatte alle disse, ville ordningene bli svært omfattende. I tillegg vil det være vanskelig å finne en tydelig og forutsigbar måte å avgrense alle disse områdene på. Både for brukerne av ordningen og for Skatteetaten er det etter mitt syn viktig at rammene for ordningen er mest mulig tyde-

lige. Det er også et usikkert omfang av konkurransevridninger på de utenforliggende områdene.

Eventuell økt støtte til private internatskoler bør etter mitt syn derfor heller skje gjennom direkte støtte over utgiftssiden i budsjettet. Kompensasjonsordningen er som nevnt ingen støtteordning og er derfor ikke målrettet mot andre støtteverdige tilbake. Ordningen finansieres gjennom trekk i tilskudd for dem som er omfattet av ordningen. Om ordningen skulle utvides, vil tilskuddene til aktørene måtte justeres i tråd med dette.

Avgrensningene i den generelle kompensasjonsordningen er utsatt for press på flere områder. I Revidert nasjonalbudsjett 2016 tar jeg derfor sikte på å legge frem en omtale for Stortinget som beskriver

hva som er formålet med ordningen og på hvilke områder avgrensningene er satt under press. Oppføring og drift av fast eiendom involverer betydelige utlegg, og kompensasjon av merverdiavgift kan innebære en vesentlig reduksjon av investeringsutgiftene. Dette gjelder også for private virksomheter. I omtalen tar jeg blant annet sikte på å nærmere gjennomgå de forhold som bør hensyntas ved avgrensningen av private virksomheters rett til kompensasjon. Før denne gjennomgangen er presentert bør det derfor ikke beslutes tiltak på isolerte enkeltområder under ordningen. Kompensasjonsordningen bør utformes så forutsigbart og målrettet som mulig. Dermed bør de ulike problemstillingene vurderes samlet.

